

SVEN EN ROLAND

go Indonesia

Na weken van radiostilte was daar ineens een nieuwe opdracht uit Indonesië. Het recept was bijna hetzelfde: het liefst moest het hele project binnen een week afgerond zijn, terwijl het werk alleen al meer dan een week in beslag zou nemen. En dan moest er ook nog afgereisd worden naar Jakarta om daar de boel te installeren.

Dit keer ging het om een project dat te maken had met de worldcup. Onze opdrachtgever had de rechten van FIFA gekocht in Azië. Dit betekende dat ze van alles mogen doen om de worldcup te commercialiseren. Onderdeel hiervan was een SMS campagne waarbij mensen op de hoogte gehouden zouden worden door middel van nieuwsberichtjes. Ook kunnen de eindgebruikers elke dag wallpapers en ringtones krijgen voor op hun mobiele telefoon. Doordat Indonesië vele malen groter is dan Nederland (alleen Jakarta al heeft meer inwoners), betekent dit automatisch dat dit project om miljoenen berichten per dag zou gaan. Een spannende uitdaging dus, die we graag aangingen.

We gingen aan de slag, en een week later was het grootste deel van het project afgerond. Hier hadden we wel op Hemelvaartsdag en op zondag voor door moeten werken, maar het vooruitzicht om naar Jakarta te gaan maakte het dit alles

meer dan waard. Maandag was het dan eindelijk zo ver, en stegen we op om naar richting Kuala Lumpur, de tussenstop in Maleisië voor we in Jakarta aan zouden komen. Een vlucht van bij elkaar zo'n 14 uur. Met onze servers op een karretje togen we richting Schiphol. Door de aswolk, die 's ochtends het vliegveld had lamgelegd, was het behoorlijk druk op Schiphol. Gelukkig had onze collega Sander een pasje waarmee we een grote rij wachtende passagiers konden passeren, en in konden checken bij business class. Hier waren we erg blij mee, want om met zoveel bagage nog eens in een lange rij te gaan staan?

De ruimte in het vliegtuig was dit keer een stuk ruimer dan de vorige keer dat ik naar Jakarta vloog. Achteraf zou blijken dat er twee typen Boeing 777's zijn: de 200 en de 300. Van dit laatste model heeft de KLM er echter maar 4 in de vloot.

Het vliegtuig was ook nog eens half leeg, wat er voor zorgde dat we zelfs even languit op de banken konden

liggen. Na een lange reis kwamen we aan in Jakarta.

Controle

De vorige keer toen ik met mijn collega naar Jakarta ging, hadden we bij de immigratiedienst nogal wat problemen. Hoewel men bij het inchecken op Schiphol zei dat het paspoort nog nèt iets langer dan een maand geldig was, dachten onze ex-Hollanders hier toch anders over. Met als gevolg dat mijn collega naar de inspection room mocht, waar we toch echt niet veel verder kwamen. Het leek wel een film!

Uiteindelijk is dit allemaal goed gekomen omdat onze opdrachtgever een vriend had gebeld die toevallig chef immigratiedienst was. Na dit telefoontje ging de mobiel van de dienstdoende officier af, en kregen we terwijl hij aan het bellen was, de benodigde stempels.

Als een paspoort al zoveel problemen zou opleveren, hoe zou dit dan moeten als we met apparatuur voor een kleine twintig duizend euro aan zouden komen zetten? Dat kon toch niet goed gang? Ietswat angstig hebben we dus meermalen geïnformeerd of we echt wel door de douane heen zouden komen, of we formulieren in moesten vullen, en zo verder.

Telkens werd ons gezegd dat er geen extra formulieren nodig waren, en dat het allemaal goed kwam.

Bij aankomst stonden er twee mannetjes in kledij waardoor ze duidelijk hoorde bij het vliegveld. Onze namen stonden erop, dus gelukkig werden we gelijk opgevangen. Nadeeltje was dat geen van beiden Engels praatten. Maar na wat gokken en handgebaren was duidelijk dat we eerst de visums gingen halen, en dat ze hier geld voor nodig hadden. De Indonesische roepia die ik nog van vorige keer overhad moesten ook worden ingeleverd, deze werden gebruikt om de lange rij die zich had gevormd voor de beambten te ontwijken.

De volgende rij was voor de immigratiedienst, de rij waar we vorige keer niet doorheen kwamen. Terwijl wij wachtten, waren de mannetjes alweer onderweg om onze bagage op te vangen. Eenmaal in de rij dachten we nog: hoe gaan ze die zware dozen eigenlijk tillen?

Toen we eindelijk door de stempelbeambten waren goedgekeurd, kwamen er hier al gauw achter. Er waren nog eens drie man bij gehaald om de zware dozen op de karretjes te tillen. Hierna reden we zonder problemen naar buiten, waar onze opdrachtgevers stonden te wachten om ons naar

het hotel te rijden. Twee keer knipperen met onze ogen en de servers waren alweer ergens in een auto ingeladen, en werden ze naar kantoor gereden. Eenmaal in het hotel kwamen we erachter dat ook onze eigen koffers hierbij zaten, en nu dus op het kantoor stonden. Gelukkig waren deze al vrij snel weer in het hotel, nog voor we goed en wel waren ingecheckt.

Hierna was het lekker wat eten, en naar onze hotelkamer. Na een lange nacht eindelijk slapen, en de volgende dag zouden we om 10:00 opgehaald worden.

De volgende dag was er weer uitgebreid ontbijt in het hotel. Ook dit keer stond ik versteld van de hoeveelheid en keuzes aan voedsel. Gerechten die wij hier als diner nuttigen,

worden in Jakarta de hele dag door geserveerd. Tijdens ontbijt, lunch, en avondeten kom je rijst, bami en pasta tegen. Ook de bijbehorende kip in saus kun je 's ochtends gewoon op je bord scheppen.

Eerste werkdag

Naar buiten gaan in Jakarta is telkens weer een vreemde ervaring. De gebouwen zijn allemaal voorzien van airco, evenals de auto's. Maar zodra je voet buiten de deur zijn, is het alsof je direct een Turks stoombad instapt. Een warme deken van klamme lucht valt over je heen. Het is benauwd en warm, en voelt een beetje vies aan. Gelukkig duurt het maar even en zitten we snel in de gekoelde auto, op weg naar kantoor.

Het verkeer in Jakarta is ook een aparte ervaring. Auto's en motorscooters rijden kris kras door

elkaar heen. Er blijken geen regels te bestaan. Door te toeteren waarschuwt men elkaar waardoor, wonder boven

wonder, aanrijdingen voorkomen lijken te worden. Verder staat het verkeer eigenlijk altijd vast. De vraag is niet of er file is, maar hoe lang de file zal duren. Overdag kan er voor een reis van een half uur, makkelijk

een uur aan file rijden worden opgeteld. Haast hebben is hierdoor onmogelijk in Jakarta. Iedereen geeft zich aan zijn lot over, en ondergaat de file lijdzaam.

Het kantoor is gelukkig echt dichtbij, dus we zijn hier doorgaans binnen een half uur. Eenmaal in het kantoor is het in het begin lekker koel. De drie airco's staan al een tijdje te loeien, dus het is heerlijk koud. Wij krijgen een plekje aan een tafel, onder een airco. Hoewel de lucht niet direct tegen ons aan blaast, blijkt al gauw dat het toch wel erg fris is. Al gauw trek ik mijn vest aan die ik gelukkig mee had, ter voorbereiding voor het gekoelde datacenter. Sven was echter minder voorbereid de eerste dag, en moest afzien.

Eenmaal op kantoor aangekomen konden we rustig even wennen en hadden we internet om onze mail te checken. Er werd nog wat gesleuteld aan onze software, en toen was het tijd om naar het datacenter te gaan, om de servers daar op te hangen.

Een klusje wat we beide nog nooit gedaan hadden.

Tijdens de rit naar het datacenter regende het keihard. De stad is zo volgebouwd dat de afwatering vrij slecht is, met als gevolg dat er zich al snel kleine riviertjes begonnen te vormen. Dit had uiteindelijk weer als gevolg dat de traffic jam alleen maar erger werd.

Een paar uur later kwamen we aan in het datacenter in aanbouw. Dit betekende dat er nog geen normale entree was, maar dat de ruimte waar onze computers terecht kwamen, alleen bereikt konden worden met een bouwlift.

Het datacenter was geschilderd in de vier jaargetijden. Een erg vrolijk gezicht, met zeer felle kleuren.

Het uitpakken en inbouwen kun nu beginnen. Dit deden we bij gebrek aan ervaring op de meest onhandige manier.

Uiteindelijk hingen de servers dan toch eindelijk op hun plek. Ze waren geconfigureerd, en we konden weer terug naar kantoor.

Werken werken werken

De collega's die in Nederland achterbleven geloven het wellicht niet, maar iedereen die wel eens voor werk in het buitenland is geweest weet waarschijnlijk dat het vooral best veel werken is. Dus dat deden we ook doordeweeks. Er werd op kantoor geluncht en

gedineerd, wat neerkwam op drie dagen hamburgers en pizza's, als lunch en diner. We werkten zo'n 12 uur per dag om alle wijzigingen ter plekke in te bouwen, en alle puntjes op de i te zetten. Dat blijken altijd meer puntjes te zijn dan je van tevoren had ingeschat, maar we waren goed op weg.

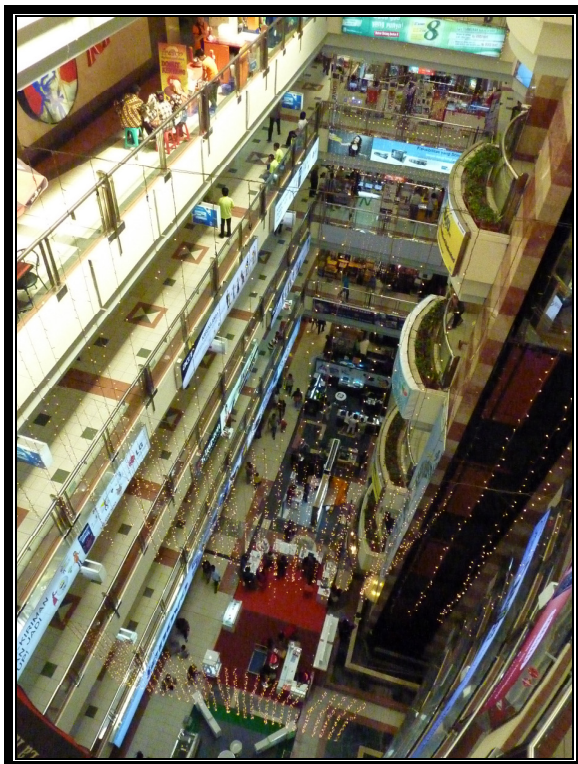
Even leek het erop dat we niets anders te zien zouden krijgen dan het hotel, de weg naar kantoor, en het kantoor zelf. Werd ons vorige keer meteen bij aankomst gemeld dat de tickets naar Bali al besteld waren, dit keer bleef het voor ons een groot vraagteken wat er in het weekend van ons verwacht zou worden.

Toen ik vrijdagavond terug kwam van een onverwachts tweede bezoek aan het datacenter, had Sven echter goed nieuws. De volgende dag zouden we op bezoek gaan bij de baas van onze opdrachtgever, waar we een beruchte vrucht zouden eten, de [Doerian](#). Dit op aanraden van ons lunch gezelschap van de dag ervoor. Vooral vanwege de geur moest dit een onvergetelijke ervaring worden.

We zouden in de middag om een uur of drie worden opgehaald.

Hierop besloten we zelf een korte reis te ondernemen en al wandelend naar de shopping mall te

gaan, een winkelcentrum waar heel veel van hetzelfde verkocht werd door de tientallen winkels. Iedereen verkocht hetzelfde, en we vroegen ons af hoe de winkels zich hier van elkaar onderscheidden. Later begrepen we dat mensen simpelweg de rustigste winkel in zouden stappen, waardoor de klanten automatisch verdeeld zouden worden.

Aangezien de koffie die in het hotel werd geserveerd in Nederland geen koffie zou mogen heten, grepen we onze kans, en bestelden we iets wat meer op koffie zou moeten lijken. De stoelen en tafels waren echter meer op de lokale bevolking afgestemd dan op de internationale standaarden.

Hierna werden we opgehaald om te gaan lunchen, en te kijken hoe men woont in Jakarta. Hoewel dit waarschijnlijk een betere wijk betrof, want we moesten eerst een slagboom door, waar politie (of in elk geval mensen met officiële pakken) controleerden of de auto er wel thuis hoorde. Kennelijk is die bescherming toch nodig in de grote stad. Uiteindelijk kwamen we bij het huis van de eigenaar van het bedrijf aan.

Hoewel het in eerste instantie niet al te groot en luxe leek, bleek het huis toch vijf slaapkamers te hebben en drie badkamers. Het meest bijzondere is nog dat er overall personeel voor is in Jakarta. Onze gastheer had slechts twee *housekeepers* en een *driver*. Zijn buurman had echter 14 (!!) *housekeepers*. Dit vond hij zelf ook een beetje belachelijk. De buurman was nauwelijks thuis, waarschijnlijk alleen maar aan het werk om zijn *housekeepers* te kunnen betalen.

Nu was het tijd om te gaan lunchen. We gingen naar een saté bar. Toen de bestelling eenmaal gedaan was, werden we aan een andere tafel neergezet. De eerste tafel was namelijk niet groot genoeg om alle lunch op te zetten.

Het eten was heerlijk. Er waren geloof ik wel vijf of zes soorten saté. En toen achteraf de rekening kwam moesten we allemaal hard lachen. Met vier personen vorstelijk geluncht voor zo'n 10 euro.

We gingen weer terug naar het huis om koffie te drinken en Doerian te eten. De stank viel ons alles mee. Het leek nog het meest op overrijpe ananas. De smaak was ook prima, erg zoet. We was echter erg zacht, wat Sven en ik beide niet zo prettig vonden. Hierdoor aten we uiteindelijk niet alles op, hoewel dat makkelijk gelukt was.

Hierna werden we naar een soort cultureel centrum gebracht, waar een traditionele avond aan de gang was. Er was dans, en later was er een soort cabaret.

Hier begrepen we natuurlijk niks van, dus gingen we buiten wat eten.

Onze gastheer moest een aantal belangrijke mensen spreken, want zaken doen is netwerken natuurlijk. Geduldig wachten we af tot het volgende evenement. We zouden namelijk voetbal gaan kijken.

Met name Sven was hier erg content mee, omdat hij zich had voorgesteld dat hij de finale van de Champions League zou missen. Niets was minder waar, want voetbal bleek in Jakarta nog meer te leven dan in Nederland.

De wedstrijd begon echter pas om 1:30 lokale tijd. Als je dacht dat het hierdoor rustig zou zijn, heb je het mooi mis. De shopping mall was omgetoverd tot een soort voetbal feest. Hoofdsponsor was Heineken. We voelden ons direct thuis.

Er was later een entertainment team om te tijd te doden, waarbij er spelletjes werden gedaan met het publiek.

Wij gingen eerst nog even naar een grand café waar ook een aantal pool tafels stonden.

Na enkele partijen pool zochten we onze plek op in het publiek, en kon de wedstrijd beginnen.

Wat een beleving was dat! Het winkelcentrum stond vol met voetbalfans, die allemaal fanatiek mee deden tijdens de spannende momenten. We waanden ons in een heus voetbal stadion. De jugs Heineken bleven komen totdat de Heineken op was, en we over moesten stappen op de Bintang.

Samen met een viertal locals voor ons waren we als Bayern aanhangers zwaar in de minderheid. Hoewel het geen verrassing was voor de voetbalkenners (voor mij dus wel, ik dacht dat Bayern het enorm goed deed), verloren ze van Internationalez, en dropen we om 5:00 af naar huis. Moe maar voldaan terug naar het hotel. Ondertussen hadden we ook een programma voor de volgende dag gevonden. Tijdens de rit had onze gastheer voorgesteld om de volgende dag een massage te doen. We zouden om drie uur opgehaald worden.

Voor die tijd hadden Sven en ik nog even geluncht. Het ontbijt was inmiddels gesloten, dus het enige buffet dat we nog konden krijgen was Indisch. Voor mij geen probleem, maar voor Sven die niet zoveel eet in de ochtend was het een zwaar ontbijtje.

Wachtend in de lounge kregen we bericht dat de gastheer eigenlijk pas net uit bed kwam. We werden door iemand anders opgehaald. Gelukkig werd de massage niet gecancelled. Buiten wat vermoeidheid voelden we ons topfit. De Hollanders blijken toch een stuk meer te drinken, dus voor ons was er eigenlijk niet zoveel aan de hand.

De massage was ook een hele beleving apart. De meisjes spraken geen woord Engels, waardoor het nogal lastig was om te begrijpen wat ze nu precies wilden. Hierdoor kregen mijn masseuse en die van Sven de slappe lach, wat eigenlijk een beetje een gênante situatie opleverde. Waarschijnlijk nog gênanter voor hen dan voor mij. Uiteindelijk was het duidelijk hoe ik moest liggen, en kon de heerlijke massage beginnen.

Zo'n beetje alle handelingen deden behoorlijk pijn. Nu ga ik zelf nooit naar dit soort dingen, dus ik dacht dat het kwam omdat ik zo stijf als een hobbelpaard zou zijn. De paar

keer dat het meisje "Excuse me sir, okay? Okay?" vroeg beantwoordde ik dus stevast met ja, terwijl ik de pijnkreten probeerde te onderdrukken.

Wist ik veel dat je gewoon hoort aan te geven dat het ook zachter mag, waardoor een massage eigenlijk helemaal geen pijn hoort te doen! Dat hoorde ik pas achteraf toen ik mijn ervaringen deelde met de andere massage slachtoffers.

Hierna was het tijd voor bijna de afsluiter van dit avontuur. We gingen vis eten zoals men dat in Indonesië doet. Verser dan vers kun je het niet krijgen.

Met een plastic mandje ga je de bakken vis en kreeft af om uit te zoeken wat je een half uurtje later

op je bord wilt. Sommige dieren lopen of zwemmen nog tijdens het uitzoeken. Anderen liggen net ingevroren in grote bakken met ijs. Met gemengde gevoelens keken we onze ogen uit, terwijl onze gastheer geroutineerd het een en ander bestelde.

Het diner werd een gevecht met de dieren van de zee. Vooral de krab leek het van me te winnen. De harde schil is lastig te kraken, en wat er van uiteindelijk uitkwam, vond ik het harde zwoegen niet waard. De efficiency van krab eten is niet zo hoog zeg maar.

De gamba's en garnalen waren wel een goede tegenpartij, en de vis was helemaal makkelijk, dat kon je er zo afschrapen. Hoewel onze handen helemaal onder zaten, was het eten heerlijk. Wederom voldaan terug naar het hotel voor het een-na-laatste nachtje. Omdat we de volgende ochtend vroeg zouden beginnen hadden we besloten om zelf een taxi naar kantoor te nemen. Aangezien we meestal een uur tot anderhalf uur te laat werden opgehaald door de verkeerschaos, wilden we dit risico nu niet lopen.

Na nog een paar uur werken was het alweer tijd om huiswaarts te keren. Met de taxi werden we terug gebracht naar het vliegveld, waar we veel te vroeg waren. We hadden ruim twee uur de tijd om wat te eten en souvenirs uit te zoeken voor het thuisfront. En toen zaten we in het vliegtuig, type 200 dit keer, terug naar huis.

Schandalig hoe de KLM hun klanten op zo'n manier in een vliegtuig

proppen. Onze knieën zaten klem tegen de stoel voor ons, vooral bij Sven, en het entertainment system viel regelmatig uit. Tijdens de vlucht werd het systeem twee maal herstart, hoewel dit weinig effect had.

Na wederom een lange reis kwamen we terug in een zonnig Nederland, om zes uur in de ochtend. De douane zag direct dat Sven sigaretten probeerde te importeren, en werd eruit gehaald voor controle. Twee sloffen legaal meenemen bleek toch maar één te zijn. Echter zei ik nog "tot morgen" waardoor de douane hem geloofde toen hij zei dat de andere sloop van mij was.

Eind goed al goed.

